

Nittedal Elveforum
Org. No.: 924 699 167

Nittedal Kommune
v/Kjersti Gakkestad
Arealplanlegger

Innspill til planarbeid i Nittedal kommune

Vi setter stor pris på muligheten til å komme med innspill i planprosessen i Nittedal kommune. Vårt fokusområde er elva, sidebekker og området rundt disse. Vi blir etter hvert mange i denne dalen, og mye av det som gjøres omhandler elva. Følgende tiltak bes vurderes i planarbeidet:

Kloakkledning

Vedr. kloakkhåndtering og transport av kloakk ut av bygda vil vi at kommunen utreder muligheter for å redusere kloakkmengden. Løsninger finnes for å separere gråvannet og kloakken, og med det håndtere kloakken lokalt i huset. Uten en bærekraftig kloakkhåndtering er det vanskelig å fortsette videre boligbygging ref vekstmålet til kommunen.

Kloakkledningen ut av bygda må ikke legges i elva eller gjennom leirholdige sedimenter. Vi ønsker å utrede muligheten for at deler av traseen til kloakkledningen kan brukes som tursti, eller om at kloakkledningen kan legges i forbindelse med eksisterende vei eller ny veibygging. Vi må være gjerrige med ytterligere ødeleggelse av landbruksland, fri natur og vassdragsnære områder.

Tursti

Vi må være svært forsiktige og ha en god prosess mhp ideen om å lage tursti ved elva. Denne kantsonen er av stor verdi og svært sårbart for endringer, huser mange rødlistede fugler, insekter og skye arter som bever, elg, rådyr, osv som lever sine liv der og benytter nettopp denne kantsonen som skjul og transportvei. Fravær av endringer er viktig, og forstyrrelser medfører risiko for å miste disse bestandene.

Elvekraftverk

Vi vil at kommunen skal ta bidra til å få til en bærekraftig energiproduksjon hos Løvenskiold. Nå strypes elva når kraftverket faller ut. Dette er særlig negativt og alvorlig for livet nedstrøms som da i har perioder har kritisk lav vannføring og særlig ille er det når det er enten kaldt eller varmt.

Myr og myrområder

Vi ønsker mer søkelys på myrområder langsmed vannforekomstene i kommunen for å reetablere biotoper og de økotjeneste et fungerende myrsystem gir mhp flomregulering og evnen til å levere vann i elva i tørre perioder. Dette gjelder både i dalbunnen, men også innpå åsen (Lillomarka, Nordmarka og Romeriksåsen). Dette vil øke tiden vannet trenger på å nå elva, slik at mer fordampes på veien, og flomtoppene reduseres. Vi ber om at det iverksettes en kartlegging av drenerte myrer i kommunen, og igangsettes arbeid for å fylle disse igjen. Det finnes midler til å støtte slikt arbeid. Dette er for å hindre metan og CO₂-utslipp når myra brytes ned, og samtidig redusere faren for storflom nede i bygda. Med klimaendringer som har skjedd vil fortsette i tiden

som kommer. Dette endrer været slik at vi går inn i en tid med mer og kraftigere styrtregn, og varmere og kraftigere tørke. Myrene bidrar med essensielle økotjenester som motvirker dette.

Kantvegetasjon

Vi ber kommunen bli med å sørge for opprettholdelse av kantvegetasjon ved hugst langs alle sidebekker til Nitelva. Det er flere eksempler på at man har hugget kantvegetasjon, og at skogsmaskinene kjører sund bekkene. Eksempler på dette er på Rotnes og Elnes hvor det rant store mengder gjørme ut i Nitelva. Dette er uansvarlig og ikke bærekraftig skogbruk.

Vern av gammelskog

Samtidig ønsker vi at kommunen blir med å kartlegge gammelskog og arbeider aktivt med skogeiere for å verne om disse. Vi håper kommunen kan enda mer aktivt bidra til at ansvarlige skogbrukere går inn på frivillig vern av skog i Nittedal (se <https://frivilligvern.no/>). Dette for å redusere tap av verneverdig gammelskog som er essensielt for artsmangfoldet i skogene våre.

Forvaltningsplan for Nitelva

Vi vil at kommunen etablerer en forvaltningsplan for Nit-/Hakadal vassdraget og delta aktivt i arbeidet med å reetablere naturlige loner og stryk som naturlige habitat og slik bidra til å hente igjen tapte biotoper, natur- og opplevelsesverdier.

Forsøpling

Det er viktig at man i forvaltningen av vassdragsnære områder ikke legger til rette for næringsaktivitet som forsøpler, ødelegger eller har aktivitet som påvirker elva negativt.

Vi vil at kommunen blir med i arbeidet å fjerne søppel fra elva. Alt søppelet i elva kommer fra aktivitet i vår egen bygd. Det er mange gamle fyllinger langsmed elva det enda ikke er ryddet opp i. I tillegg ønsker vi at det utvikles sporbarhetsanalyser som kan ansvarliggjøre forurensere slik at regningen for håndtering av 'herreløst' søppel kan sendes til rett vedkommende. Vi ber kommunen utrede muligheten å installere automatisk søppelsamlingssystem for å hindre at søpla vi har ansvaret for går ut av kommunen og havner i Øyeren.

Sammenheng på tvers av dalen og mellom biotoper

Vi vil at kommunen skal tilrettelegge for økt sammenheng på tvers av dalen og mellom viktige biotoper. Dette er viktig for både folk og dyr som lever her. Denne tilgangen mellom biotoper og leveområder for dyra er særdeles viktige for å beholde sterke ville bestander, og for reetablering av bestander når katastrofer skjer. Vi ønsker at det skal legges en plan for en slik re-etablering av sammenheng slik at folk og dyr har tilgang mellom elva og skogen. I lys av dette vil en ny 4-felts Rv 4 gjennom bygda slå uheldig ut. Vi er bekymret for de planene som nå fremmes om en 4 felts vei gjennom bygda og det som dette vil ha for Nitelva og tilgrensende sidevassdrag. *Dette må gis særlig oppmerksomhet fremover.*

Naturblindhet, nærnatur og blå strukturer

Vi henstiller på det sterkeste og vil be kommunen om å trå forsiktig mht forvaltningen av de blå strukturene i dalen. Dette er habitater for stor artsriktighet som har stor verdi i seg selv, men også tilgang til rent vann er fundamentalt for gode liv. Som en selvfølgelig nødvendig livsbetingelse, som kilde til matauk fra høstbare sterke bestander, men også mye moro og glede ved bading og

fisking, og som et interessant og spennende turterreng i vår umiddelbare nærhet. Dette er verdier vi må lære hver generasjon å se. Folk som ikke er blitt opplært i naturkjærlighet, eller som ikke er opplært til å se det spennende livet som omgir oss, overser lett disse verdiene. For de naturblinde er det lettere å tenke at her kan naturen atter igjen ofres når man står ovenfor en ny ide eller nytt tiltak. Naturblindheten styrkes når man systematisk ødelegger og bygger ned nærnaturen.

Varsellamper lyser, vi står i en miljø-, natur- og klimakrise og vi ber innstendig kommunen om å tenke på felleskapets beste nå slik at vi i årene som kommer kan ha trygge samfunn – med det må vi trå svært forsiktig i spørsmål om arealforvaltningen. Vi har strukturer og kvaliteter i bygda vår som er verneverdige, og nå er tiden for å se hva vi kan få til innenfor de rammene vi har satt oss heller enn å ofre mer fri nærnatur når vi evaluerer nye tiltak eller initiativ.

Sløyfa rundt Rotnes

Vi ber om at ideen om en 'sløyfe' rundt Rotnes skrotes. Denne delen av dalen, med Ørfiskebekken, Nitelva, landbrukslandet og myrområdene rundt har stor verdi det er vårt ansvar å forvalte på en bærekraftig måte. Her har vi allerede en fungerende vei, og nedbygging av dalbunnen er uheldig mhp flom, samt for livet og jordbruket i dalen. Området er også viktig for fremtidig matproduksjon, samt å bygge i dalbunnen i en tid med økt flomfare er uklokt.

Snørydding

Vi ber videre om at praksisen om at snø havner i Ørfiskebekken ved brøyting på Mo opphører. Vi ber om at kommunen driver aktivt holdningsarbeid med de som brøyter, at det følges opp med stikkprøver og at det får økonomiske konsekvenser hvis det skulle skje. Dette bør stå i kontraktene som inngås med operatørene.

Trafikkreduksjon

Til slutt ber vi om at kommunen arbeider enda mer aktivt for å redusere trafikken gjennom dalen. Vi må redusere forurensing av mikroplast, støv og veisalter som havner i elva. For folk i dalen er en trygg vei viktig. En vei med lav fart og jevn flyt og gode av/påkjøringer gjennom hele bygda. Eksisterende utviklingsbane for trafikkvekst må brytes. Man kan ikke bare fortsette å se passivt på utviklingen og forholde seg likegyldig til vekst. Dette kan heldigvis løses med aktiv politikk.

Fremmedarter langs elva

Nitelva og landet rundt har mange fremmedarter vi er i gang med å bekjempe. Vi samarbeider godt med kommunen i denne saken, og håper på mer hjelp i tiden som kommer.

For styret i Nittedal Elveforum.

Anders Nermoen